

КАЗ БУКИ ВЕДИ

Никой не е в състояние да удържи силата на една идея, чието време е дошло! ...

ГОДИНА 14, БРОЙ 61, УЧИЛИЩЕН ВЕСТНИК НА СУ "Иван Вазов" гр. Плевен

март 2024

Национален конкурс за журналистика „Стоян Михайловски“ – Трета награда – 2013; Първа награда – 2014

Национален конкурс за журналистика „Григор Попов“ – Първа награда – 2016, 2017, 2018, 2020, 2022; Специална награда – 2019, 2020, 2021, 2023

Национален конкурс за журналистика „Гео Милев“ – Първа награда – 2019, 2022; Втора награда – 2020, 2021, 2023

Цена 1 лев

...времето е в нас и ние сме във времето...

Първи март

Първи март е най-накрая!
Баба Марта идва – не е нужно да гадая.
Птичките със радост я посрещат,
кокиченца главички белички си свеждат.
Усмехнати дечица Баба Марта гледат,
с искрици във очите песнички ѝ пеят.

Носи им старицата добра
чудни мартенички за ръка.
От преди бели и червени
оплела ги е тя сама.

Да носят щастие и много здраве на децата,
сполучливи да са им делата!

Мария Анева, 5а

Пристрастия

✓ Какво трябва да променим в образованието? – стр. 5

✓ Любопитни сме – стр. 8

✓ Ще ни замести ли изкуственият интелект? – стр. 9

✓ Нашите книжни предложения – стр. 11

Празнично

✓ Дебат за трети март – стр. 3

✓ Мартеницата и Свети Валентин – стр. 10

✓ Изненада: “Ще дойдете ли с нас на бал?” – стр. 4

✓ Забавни минути – стр. 12

Акцентните в броя:

✓ Патриотично – стр. 2

✓ Топ шест – стр. 4

✓ Нашите успехи – стр. 8

✓ Гимназията през погледа на „заека“ – стр. 6 – 7

✓ Васил Левски – 151 години безсмъртие – стр. 2

Етикети и опаковки
за всички индустрии

ЛАБЕЛ

[Плевен] [България]
[бул. Георги Кочев 100]
[тел./факс: 064 800 557]
[e-mail: label.ood@gmail.com]
[www.label.bg]

Патриотично за 3-ти март

3 март – най-емблематичният и най-българският празник, който празнуваме ние, българите. Когато чуем тази дата, настръхваме и в съзнанието ни изникват десетки образи както на български дейци за свобода – Васил Левски, Христо Ботев, Георги Раковски, Георги Бенковски и безброй други, така и на известни паметници, които са построени в чест на боевете, за да можем днес да се наречем “свободни”.

Именно този празник поражда много полемики относно това дали тази дата е освобождение от робството, или робство никога не е имало в България. За това има исторически документи и отговорът на въпроса “Имало ли е османско иго?” е абсолютно ясен за по-голямата част от българите. Сега обаче няма да разглеждаме тези спорове, а ще се обърнем към интернет пространството. На 3 март в социалните мрежи всички показват колко големи патриоти са. В какво обаче се състои това да си патриот? – винаги да защитаваш страната си и да правиш полезни неща за нея, като се започне от най-малкото – да не си изхвърляш боклуките по улицата, след това в по-значимото – да работиш и да си плащаш данъците. Аз това разбирам под понятието “патриотизъм”. Повечето от тези ревностни “защитници” на България, които на думи обичат България и подкрепят българското, не правят нищо друго освен да говорят дръзки приказки в публичното пространство. Те не подпомагат по никакъв начин държавата, такива хора се наричат “лъжепатриоти”. Те са българи само в социалните мрежи и постоянно критикуват всичко в родината, нищо не им харесва, но и не се опитват да го променят. На тях винаги някой друг им е

виновен, че обликът на страната е такъв и не се сещат, че със собственото си бездействие те й вредят. Има много доказателства за псевдопатриотизъм, както от обикновените хора, така и от политиците, което вече прераства в популизъм. Политиците са именно тези, на които ние чрез гласуване поверяваме страната, защото смятаме, че ще се справят с решаването на проблемите ѝ и ще я развият по начин, по който тя ще издигне своя авторитет пред света. Те обаче не осъзнават отговорността, която носят и повечето гледат единствено своя интерес, дори не могат да говорят на български език правилно, още повече да използват заучените си фрази в подходящи ситуации. Трябва всички ние да запомним няколко неща – едно от тях е да не сме българи само по националните празници. Всеки ден, в който се събудим, ние сме българи и трябва да сме горди, че сме нация, която е преминала през много, но въпреки това никога не е изгубила езика, културата и идентичността си. Друго изключително важно е това да помагаме на страната да се развива – това би могло да се случи, ако живеем като нормални европейски граждани и не гледаме как можем да “прекараме” държавата с недеклаирана печалба или незаконен бизнес. Ако всеки ден полагаме минимални усилия, за да направим България едно по-добро място, ще успеем! Нека не бъдем псевдопатриоти и не предаваме българската си идентичност, защото тя ни сплотява и кара сърцата ни да тупят в ритъма на родното! Родили сме се като българи, живеем като българи и ще умрем като българи! Честит 3 март, България, БЪДИ!

Ана-Мария Христова, 12б

Видяно и чуто

Васил Левски – 151 години безсмъртие

Изминалата седмица учениците от 3^в клас посветиха на годишнината от обесването на Апостола

раха известни негови цитати и с усмивка се досетиха, че дори след тези 151 години продължаваме да

тоха годишнината от обесването на Васил Левски с вълнение и преклонение пред великите му дела.

на свободата Васил Левски. В часовете за занимания по интереси на клуб „Зная, мога, успявам“ към Наредбата за приобщаващото образование, третокласниците се

следваме неговите мъдри съвети – „Дела трябват, а не думи!“.

Преклонението пред най-светлия български син приключи с рецитал и песни, посветени на делото му. Нашето послание към всички е: Помнете и знайте кой е Левски – най-достойният за подражание сред героите!

въдхновиха от подвизите на борца за свобода.

Учениците от 3в и техният ръководител Михаела Христова

Учениците от 3г клас клас поче-

В платформата mozaBook те имаха възможността да видят анимирано изображение на революционера и да се разхождат виртуално в Националния музей „Васил Левски“, както и да научат повече за живота му – семейство, съратници, делата му и пътя, изминат до бесилото. Учениците изработиха картинно домино, което проследява важни етапи от живота на Левски, нарисуваха неговия лик така, както си го представят, и премериха сили и знания на електронната дъска с тематична викторина. Коменти-

Разказаха, написаха и научиха вълнуващи истории от неговото жите. Част от децата представиха с рисунки и проекти възхищението си от делата на Апостола и неговия лик.

Впечатлени повтаряха емблематичните му думи: „Ако спечеля, печеля за цял народ - ако загубя, губя само мене си.“

Учениците от 3г клас и техният учител Магдалена Димитрова

Васил Левски през погледа на малките

На 19 февруари имах възможността да присъствам в интересен час на III б клас. Той се състоя в училищната библиотека по случай навършването на 151 години от обесването на Васил Левски. Часът започна с общи въпроси, касаещи живота и дейността му. Беше засегната темата, че макар и той да е умрял преди повече от век, още е жив в нашите сърца и умове. Децата се бяха подготвили с всякакви проекти – рисунки и портрети на Васил Левски, стихотворения, викторина, Алманах на

Васил Левски, извадка от тефтерчето му, схема на родословното му дърво и т.н. Най-много ме впечатли знамето „Свобода или смърт“, ушито от третокласник и родителите му. Ето това означава истинско родолюбие. Часът завърши, като децата подредиха части от цитати на Васил Левски и ги залепиха на цветни картони.

Беше вълнуващо да видя такава креативност у малките третокласници и че саможертвата на Васил Левски не е била напразна и още е ценена.

Ева Иванова, 9б

Моята първа книжка за Левски

Надникнахме през вратата на първокласниците. Те също се вълнуваха от датата 19.02. и стискаха в ръце малки книжки. В навечерието на 151 години от гибелта на Апостола малчуганите от първи клас получиха своите ПЪРВИ КНИЖКИ ЗА ЛЕВСКИ. Вече изучили почти всички букви, те четеха с интерес в часа на класа любопитни факти за живота и делото му, разглеждаха снимки, отговаряха на въпроси. Решаваха ребуси, задачи и преписваха текстове за Дякона. Всяка от паралелките изписа с книжките буквата на своя клас и си обеща да помни и обогатява знанията си за този велик българин, дал живота си за нашата свобода.

В@з Буки Веди

Дебат за 3-и март

Мнението на младите относно историята и 3-ти март

На 11.02.2024г в зала „Европа“ учениците от 10в клас проведоха дебат на тема: **3ти март – националният празник на България.** Предлагаме ви ключовите моменти от техния разговор.

Преподавателят по история и цивилизации Горан Делиев, отбелязва важните моменти и събития, свързани с Освобождението ни. Той посочи историческите причини, които стоят зад националния празник. Това са промените в османската империя, които водят до такива и в българското общество – стопански, културни и политически. Вследствие от модернизацията на българите, те започват да изграждат собствено самосъзнание, което води до желание за свобода и автономност.

Националното освободително движение започва през втората половина на 19 век с работата на редица български революционери като Георги Раковски и Любен Каравелов. Кулминация е Апри-

лското въстание, което макар неуспешно, пробужда българите и ражда националния въпрос, прави впечатление и на Великите сили. С помощта на Русия, която след постигане на консенсус с другите държави се притичва на помощ на българите, Освобождението е осъществено на 3 март 1878г.

Учениците разсъждаваха по основния въпрос от дебата: **Според вас трябва ли да се смени националният празник?**

Теодора Димитрова:

– За мен националният празник на

България трябва да бъде сменен с датата на Съединението на Княжество България и Източна Румелия. Тъй като Съединението олицетворява най-добре освободенските идеи. Договорът, сключен на 3ти март, е прелиминарен, тоест не е точен и официален, вследствие на което празнуването на празника на 3ти март е като отпразнуване на незнанието на българския народ за точната и фактологична история.

Никола Енев:

– Същността на 3-ти март е първичното освобождение, за което българският народ е

наясно. 3-ти март е най-ясният индикатор, че свободна българска държава ще има! Важно е да се празнува същинският акт на освобождение, а не този на Съединението. Санстефанският мирен договор е същинският признак на свободна и независима държава. След гласуване учениците се обединиха поравно около двете тези.

Защо празнуването на Трети март не е популярно сред младите?

Виктория Димитрова:

– В днешно време националната идентичност и гордост у младите хора избледняват, което се дължи на изграждането на нова ценностна система. Според мен семейството е това, което възпитава младите хора в родолюбие и традиционализъм.

Йоанна Маринова:

– Пропагандата в миналото води до намаляване на важността на празника в съзнанието на следващите поколения. Младите хора не намират за същински важно честването на националния празник. Причината е модерният начин на възпитание на по-новите поколения.

Националният празник е важен въпрос за всяка държава. Въпреки разногласията учениците се съгласяват, че той трябва да бъде отпразнуван и почитан от всички възрасти. Учениците от 10в и Горан Делиев пожелават на читателите на вестника да не пренебрегват националния ни празник.

Олга Станева, 10в

Йоанна Маринова, 10в

действия между Османската империя и Русия. Разбира се, този край се слага малко по-рано.

3. Има моменти, включително и в днешно време, в които се споменава, че свободата ни е подарена от Русия. Мислите ли, че трябва да слушаме тези нападки срещу свободата ни?

– Българите имат огромен принос за свободата на България. Няма как да пропуснем тежките поражения за турците на Шипка. Също така въстанията, участията на българите във военните действия в Сърбия, Черна гора. Не смятам, че трябва да се политизира този въпрос. Една държава трябва да има конституция. Едва тогава знаем какви са както управлението, така и територията ѝ.

4. С оглед на горните въпроси и на това, че националният празник трябва да е повод и причина за национално самочувствие и гордост, мислите ли, че по-

Гледна точка

Историкът говори

По случай трети март ви срещаме с дългогодишния преподавател по история Дора Въчовска. С нея ще говорим по актуални теми, свързани с националния ни празник, както и за някои интересни моменти от историята му.

– Смятате ли, че е редно да се смени датата на националния празник?

– В момента се провеждат различни дискусии по темата за смяна на националния празник. Взимат се мненията както на специалисти и историци, така и на обикновени хора. Моето лично мнение, е че националният празник трябва да бъде 24 май. Този ден е значим за разпространението на кирилицата, за което България има голям принос.

– Достатъчно уважаван ли е трети март? Знае ли се достатъчно за него?

– Уважаван празник е. Знае се много за него, защото е забележителна дата, на която сме се освободили.

– Младото поколение уважава ли националния празник?

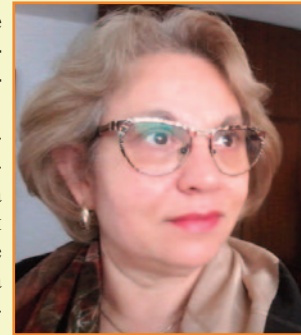
– Не може да се сложат всички под общ знаменател. От сегашното поколение има много деца, които проявяват интерес към българската история и знаят достатъчно за нея.

– При подписването на Санстефанския мирен договор присъствали ли са българи?

– При подписването на такъв важен договор, след приключване на война, присъстват победители и победени. В случая територията на България е част от Османската империя, която е от страната на победените. Присъстват представители на държавите участници във войната. Българите няма как да участват в такава дипломатическа мисия, защото нямат държава, следователно нямат представители.

– Защо решават само територията на Северна България да се освободи?

– Първо се освобождава цялата територия на България и се постига мечтата на българите, те да бъдат в своите етнически граници – това е по Санстефанския договор. Великите сили имат друго мнение за границите на България, те не желаят да има голяма

славянска държава на Балканите под влиянието на Русия. Заради това свикват Берлинския конгрес и на него сътворяват Берлинския договор, който разделя България на Княжество България, Източна Румелия, а територии като Македония и Тракия остават под властта на султана. Полу-

чава се един удар върху българската национална кауза за освобождение. Не бива да се пропуска момента, че Берлинският договор не засяга единствено и само България, а целия Балкански полуостров. В него се включват и други териториални претенции на Великите сили. Пример може са се даде с Австро-Унгария, която има претенции към Босна и Херцеговина. За да се постигне някакъв баланс между Великите сили, се разделят територии и народи.

– България имала ли е аристократи, къде са те при нейното възстановяване и как са звучали титлите им?

– След като навлизат в Европа, османците имат няколко основни задачи и цели. Една от тях е да ликвидират естествените водачи на по-будните народи. Ние сме се оказали по-забележителен народ за тях. Османците физически са унищожили нашите естествени водачи, избили са ги. Други са намерили убежище далече в изгнание. Крили са се, за да не ги достигне съдбата на останалите. Унищожи ли се благородническият на един народ, завоевателят е по-спокоен.

– Колкото до последната част от въпроса – ако са останали живи аристократичните родове, техните титли биха били с различни названия от европейските. Например севастократор, севаст, копан – носещи типичното българско звучене. Може би ще се среща и славянската титла княз, но по-рядко.

Благодарихме на госпожа Въчовска и си тръгнахме мълчаливи и замислени.

Марта Милева, 9а

Никол Ангелова, 9а

Историкът говори II

Налице е активна обществена дискусия относно официалния национален празник на България. При последните конституционни промени смяната на празника отпадна в последния момент, но интересът към темата не стиха и оформя крайни лагери. В тази връзка бихме искали да обсъдим някои от аргументите против. Представяме ви гледната точка на Иван Димитров, учител по история и география в СУ „Иван Вазов“.

1. На 3-ти март 1878г. е сключен Санстефанският мирен договор, но той всъщност не е мирен договор, а военно примирие и България не възниква като държава след него, а няколко месеца по-късно с Берлинския договор. Как бихте коментирали?

– Санстефанският мирен договор е прелиминарен, т.е. предварителен договор. Този договор не е съгласуван с останалите велики сили, но в случая договорът обхваща териториите от българската екзархия, които включват българското население. Това, разбира се, удовлетворява българския национален интерес, но в случая ние празнуваме нещо, което не се е случило. Няма как, когато има няколко страни на масата, две от тях да се разберат помежду си, а останалите да не участват – това няма как да се случи. Още в тайната конвенция в Будапеща и Райхщадското споразумение – Великите сили се разбират да не се

основава голяма славянска държава на Балканите, а Русия има интерес към топлите морета за търговията си. **2. 3-ти март символизира т.нар. Санстефанска България, която дълго време беше считана за национален идеал за обединение на българските земи. Как да си обясним обаче, че в тези граници не влизат традиционни и населени с българи земи, като Северна Добруджа и Поморавието (Нишко, Вранско, Лесковачко), които за пръв път са откъснати от българския си корен и подарени съответно на Румъния и Сърбия, залагайки бъдещи проблеми с тези страни и обезбългаряването им до днес?**

– Със Санстефанския мирен договор започваме да виждаме новото начало, т.е. тук вече започва да гори отново надежда за реалното възстановяване на България. Най-накрая може да говорим за Санстефанския мирен договор като край на военните

действия между Османската империя и Русия. Разбира се, този край се слага малко по-рано.

3. Има моменти, включително и в днешно време, в които се споменава, че свободата ни е подарена от Русия. Мислите ли, че трябва да слушаме тези нападки срещу свободата ни?

подходящи дати са: **6-ти септември – Съединението, което българите осъществяват сами, без чужда помощ, 22-ри септември – Денят на Независимостта – също достойна дата и важен символ, който повечето страни в света избират за**

свой празник, 24-ти май – заради големия български принос за културата и развитието на Европа и света? Изберете Вашият личен фаворит за национален празник!

– Както Съединението, така и Независимостта са чисто български действия. Присъединяваме Източна Румелия, като всъщност тя играе ролята на буфер между Княжество България и Османската империя. Руската империя, разбира се, е против съединението на България. Виждате, че против волята на изключително големи държави успяваме да си присъединим частите на България. Македония, за съжаление, остава извън границите ни. Независимостта също може да бъде национален празник. 24-май е ден на славянската писменост, така че не бих желал да бъде национален празник. Въпросът за националния празник остава отворен...

Ира Карабиберова, 9б

Михаела Минкова, 9в

Нашите успехи

Шест плюс

По традиция и този път в края на първия срок правим равностметка и ви представяме класовете отличници. Поздравяваме всеки от тях, а на останалите можем да кажем

само да продължават да се учат, за да видим и тях в следващата класация на най-добрите в училище. Тук ще отбележим и спортните успехи в края на първия и началото на втория срок.

Нека започнем с успеха на класовете. Тази година има 9 класа с отличен успех. На първо място е класът, постигнал успеха от

5,75. Поздравяваме 6а клас за постигнатото и продължаваме към 9в клас, който има само една стотна по-малко от първенците в класацията и е с успех 5,74. Плътнo зад тях с успех 5,73 е 11б. След това са 8в с успех 5,68 и 8б с 5,64. И следващите класове, успели да се преборят за отличен успех, са 7а с точно 5,61, 12в - 5,58, 8г - 5,54 и 7б с успех точно 5,50. Ето как изглежда статистиката:

V – VII клас

VI а – 5,75

VII а – 5,61

VII б – 5,50

VIII – XII клас

IX в – 5,74

XI б – 5,73

VIII в – 5,68

VIII б – 5,64

VIII г – 5, 61

Поздравяваме всички класове за отличния им успех. Гордеем се с тях и знаем, че могат да постигат още по-високи върхове, стига да вярват в себе си, както ние вярваме в тях.

Цветина Данчева, 9г

Ние знаем как да променим образованието

По темата разсъждава Гергана Христанова от 11г клас и есето ѝ бе отличено като едно от петте най-добри в страната

„Какво искам да променя в образованието“ бе темата на Националния конкурс за ученическо литературно есе, организиран от фондация „На крилете на знанието“. Участниците от 8 -12 клас трябваше да представят своята визия за модерно и качествено образование, което ще ги стимулира да бъдат изследователи и да прилагат наученото в реални ситуации. По регламент трябваше да бъдат отличени като най-добри пет есета, а наградата за победителите е посещение в Народното събрание и среща с депутати и членове на Комисията по образование в НС, за да представят идеите си.

По информация от организаторите в конкурса са участвали 130 есета и изборът е бил изключително труден. Щастливи сме да ви информираме, че есето на Гергана Христанова от 11г клас е сред петте най-добри в страната. Предстои ѝ посещение в Парламента. Обещаваме да ви разкажем за нейните впечатления от срещата.

Припомняме, че това не е първата литературна награда за Гергана. Тя е отличавана и в Националния журналистически конкурс „Григор Попов“.

Нейното наградено есе можете да прочетете на стр.5.

В@З Буки Веди

Първо място в литературен конкурс

На двадесет и първия общински конкурс за детско литературно творчество, рисунка и коледна картичка на тема „МОЕТО КОЛЕДНО ПОСЛАНИЕ“- 2023, организиран от ЦПЛР-ЦЕНТЪР ЗА РАБОТА С ДЕЦА, петокласничката Преслава Пламенова Иванова представи

нашето училище със своята приказка „Коледното желание за по-добър свят“. Класирането ѝ на първо място във втора възрастова група (деца от 11 до 14 години) в съревнование с 37 изпратени творби донесе радост както на самата авторка, така и на всички, които я познават. На Преслава Иванова от 5.клас пожелаваме още много конкурси и призови места! А писмото ѝ до Дядо Коледа е на стр.5.

В@З Буки Веди

Пламена Иванова, 9в

„Ще дойдете ли с нас на бал?“

Вторият срок започна, а с него и усилените организации за бала, който всички дванадесетокласници очакват с нетърпение. На 13-ти февруари директорът на училището – господин Димитър Митев, беше сред първите поканени на този специален за зрелостниците празник. Випускът беше подготвил „огнена“ изненада, която впечатли с нестандартността си. С огнени фойерверки беше зададен гръмният и единен въпрос от страна на абитуриентите - „Ще дойдете ли с нас на бала?“. Директорът с радост каза „Да!“.

Наред с благодарността за поканата, той пожела на всички успех и безброй мигове, наситени с радост, удовлетворение и щастие.

Най-искрено и сърдечно благодарим на господин Митев за всеотдайната и отговорна работа през всички тези години и се надяваме предстоящите празненства да донесат прекрасни емоции на всички нас!

Божидара Павлова, 12в

Наградени творби

Какво искам да променя в образованието?

Всяка страна зависи от своите деца. Те са хората, които ще трасират бъдещото ѝ развитие, щом отменят миналото поколение и създадат ново. Затова възпитанието на младите трябва да бъде един от приоритетите на всяка държавна политика. Последните години бяха преломни за българската образователна система заради пандемията, „дистанционния“ период, отмяната на хартиените дневници, разработката на дигиталните платформи и др. Тези събития бяха споходени от завишена активност на Образователното министерство. И ако аз имах неговите правомощия, щях да се насоча към много изменения. Сегашното устройство на образованието всъщност не е толкова некачествено, колкото мислят повечето – проблемът не е голям и очевиден, а представлява съвкупност от противоречия в системата, пречещи на хармоничния ѝ пулс. Знаейки това, имам твърде много идеи за промяна, но за нуждите на това есе ще се огранича до най-съществените, а именно: преминаване към едносменен режим и узаконяване на единен учебен график, обновяване на учебния материал и учебните планове, модернизация на образователната база и повишаване атрактивността на педагогическите професии. Някои от тези замисли са подвеждащи на пръв поглед, така че детайлното им разглеждане е ключово.

Идеята за прекратяването на двусменния учебен режим е заложена още в Плана за възстановяване и устойчивост от 2023 г. Както пише в съпътстващата го документация на МОН: „Преминаването към едносменен режим на обучение ще намали натиска върху образователната система в случай на пандемия“¹. Още повече, то би позволило както на учещите, така и на училищния персонал да практикува задълженията си в нормален за това времеви обхват. (Вместо едни да започват рано сутринта, а други да приключват след залез.) Предлагам началото на I час да е от 9:00 ч., а краят на VII – 15:00 ч.; малките междучасия да са по 10 мин., а голямото – 30 мин. На базата на този график директорите биха прилагали своите наредби според нуждите на заведенията си. Това би било по-удобно и за родителите, започващи деня почти успоредно с децата си. Пред тази перспектива

обаче стои една предизвикателна преграда: неравномерното разпределение на учениците. Някои училища стоят почти празни, а други са препълнени и нямат възможност да обучават едносменно. А концентрирането на учаци се дължи на завишеното качество на някои заведения. Казусът би могъл да се разреши чрез финансиране на по-нуждаещите се училища, макар оборудването и налагането им да отнеме години. Важното е да се установи тенденция на „настигане“ на по-напредничавите. Така в бъдеще учебните заведения ще могат да се конкурират на равни начала, да привличат равномерно ученици и да преминат към едносменния режим.

През 2022 г. България взе участие в PISA (Програмата за международно оценяване на учениците) и се сдоби с притеснителни резултати. Повече от половината ни участници не показаха дори елементарни знания по математика и четене, а броят на бележитите ученици се оказа минимален². Това сочи за неспособността на българското образование да подготви младите за модерния живот. Лесно е да се обвинят учителите, децата или критериите за оценка, но проблемът е всъщност нагласата на системата ни към това що е добър ученик. Ние се доверяваме на листчета хартия с въпроси от типа „АБВГ“, за да разберем дали пасивно сме запазили информацията от дебелия си учебник. Защитниците на системата биха казали: *Нали целта на просветата е знание? Децата нямат право да роптаят, щом се опитваме да им налеем малко факти в главите...* Ще опра своето становище на думите на Сократ: „Образованието е разпалване на пламък, не пълнене на съд.“ Нито в древния, нито в модерния свят не може да се живее пълноценно само чрез предварително смляна информация. Това, което трябва на човек, е любознателност: желание за познание и самоусъвършенстване, идващо отвътре. С оглед на това смятам, че учебната програма има нужда от промяна, също като учебният материал. Първо, нужно е да се премахнат всички уроци, които я утежняват. Това е чисто субективна тема (и би изисквала екипната работа на множество експерти), но смея да посоча обема на природните науки за прекален в общообразователния учебен план. Да, хубаво е да знаем някои неща за обща култура, но много от темите са разгледани в твърде големи детайли (напр. „Катаболитни процеси“, „Термодинамика“, „Окислително-редукционни процеси“). Също така, по компонента литература е хубаво да се отделят повече часове за текстосъздаване, отколкото за изучаване на сложни чуждестранни творби (напр. „Мадам Бовари“, „Сплин“, „Дядо Горио“). И вместо по български език да се повтарят едни и същи

продължава на стр. 12

Михаела Минкова, 9в

Силвия Панчева, 9в

С бои срещу агресията

На 11.12.2023 г. аз и няколко мои съученички от 9в клас бяхме поканени от нашата преподавателка по изобразително изкуство Клаудия Черакчиева да участваме в конкурс за рисунка на тема „Младите хора на област Плевен – НЕ на агресията в мен“ на Асоциация „Докосни дъгата“. Инициативата е част от проекта „Младите хора – Бъдещето на област Плевен – гражданско активни“, финансиран от Министерството на младежта и спорта. Но с тази си покана г-жа Черакчиева ни постави освен пред голямо предизвикателство и в надпревара с времето. Условието на

ним. Приех задачата с удоволствие, защото това беше една възможност за мен да представя на хартия моето виждане за света и начина, по който му въздействаме, през призмата на своята личност. Проектът цели да подтикне младежите да разкриват своите таланти и открито да заявяват мнението и позицията си. Темата силно ни заинтригува и ние представихме в авторски произведения нашите интересни идеи.

На 05.01.2024 г. бяхме наградени със сертификати и подаръци във връзка с участието ни в конкурса за рисунка. На събитието по награждаването присъстваха д-р Денислава Ангелова – председател на Асоциация „Докосни дъгата“, директорът на училището ни и ние, учениците от 9в клас: Александра Лакова, Рая Гевезова, Силвия Панчева, Цветомира Михайлова, Михаела Минкова, Анджела Стрижлева, Пламена Иванова, както и г-жа Клаудия Черакчиева. Наградите бяха подписигурени от „Лайънс клуб Плевен Мизия“. Те ни бяха връчени от Галина Станимирова – чартър президент на „Лайънс клуб Плевен Мизия“ и Ива Маринова – президент на „Лайънс клуб Плевен Мизия“ за мандат 2023/2024г. Господин Митев ни поздрави и ни пожела смело да изявяваме своя талант и да покоряваме нови върхове.

С тази своя изява искам да подтикна всеки, който има определена позиция по тема, която вълнува обществото, всеки, който има талант, който иска да покаже, и всеки, който е ученик, родител, учител, малък или голям, да изявява себе си, защото винаги ще има кой да го чуе и оцени.

Михаела Минкова, 9в

конкурса бяха станали ясни едва към 10 декември 2023 г., а творбите трябваше да бъдат нарисувани и изпратени за една седмица и не разполагахме с много време да обмислим идеите си да ги изпъл-

Александра Лакова, 9в

Коледното желание за по-добър свят

Преди много години в скромна къща живяло момиче на име Ани, което било на 10 години. То искало да спре войната по пътищата.

Дошла Коледа. Детето написало писмо до Дядо Коледа, което гласяло следното:

Дядо Коледа, тази година ти пиша писмо с цел да спра войната по пътищата. Един съученик, когато идваше към училище, бе блъснат от кола, защото асфалтът бил замразен и гумите на автомобила се хлъзнали. Затова искам сили. Те да са такива, че когато насоча ръцете си към дадено място, то да се размразява. Тези сили ще са подходящи за зимните и студени месеци, когато завали сняг. Така ще предотвратя много жертви. Затова ще съм ти много благодарна.

С МНОГО ОБИЧ: Ани

След като написала писмото, Ани се е затичала към елхата, оставила го от-

долу и легнала да спи. Дядо Коледа тайно влязъл през комина. Прочел писмото. Потупал шейната си и от нея изскочили три джуджета. Те забъркали отвара от листа и слънчоглед. Поръсили с нея Ани и казали:

– Детето на листата, детето на слънчогледа, нека като се събуди, сили на герой да има.

Дядо Коледа чул стъпки по пода и дал сигнал на джуджетата да се качват в шейната и да потеглят.

Щом Ани се събудила, веднага си тествала силите и установила, че те действат точно както искала. Тя много се зарадвала. Излязла веднага навън. Докато пресичала обаче, заради замразения асфалт една кола се хлъзнала и за малко не ударила Ани, но тя насочила ръце към пътя и той се размразил. Тогава шофьорът на автомобила забил спирачки на един косъм разстояние от момичето.

След това по път за вкъщи Ани ви-

дяла майка с бебе в количка, която не може да мине по тротоара, защото бил целият в сняг и лед. Насочила Ани ръце към даденото място и то се размразило. Майката се зарадвала и предложила да отидат заедно на обществено място и да разтопят снега пред него. Ани се съгласила с предложението ѝ. Речено-сторено. Народът ѝ ръкопляскал за доброто дело, а тя отвърнала:

– Защо ми благодарите? Аз го направих, за да няма войни по пътищата, да няма виновни хора, заради природата.

Дядо Коледа обаче гледал отгоре добрината на момичето. Дарил я с възможността да вижда хората, които лъжат, хората, които крадат, хората, които карат по пътя не по правилата. Ани се възползвала от този дар и раздавала правосъдие тук и там. Вече царяло спокойствието по пътищата.

Преслава Иванова, 5жс

Очи в очи

Училището ни през погледа на „заека“

Тази година е голямо предизвикателство за осмокласниците, тъй като започва нов етап от образованието им – гимназиалният етап. Споделяме с вас първите впечатления на ученици от различни осми класове.

Албена Костадинова, 8в

- Как се чувстваш в новия си клас?
- За разлика от моя стар клас в предното училище, сега се чувствам много по-добре в новия ми клас.
- Кое намираш за най-яко в новото училище?
- Може би това, че има различни кабинети, коридорите са цветни, има различни столчета и маси, всичко е красиво и много ми харесва.

Дара Койчева, 8а

- Как се чувстваш в новия си клас?
- Много добре, много ми харесват съучениците.
- Какво мислиш за учителите и начина на обучение?
- Повечето учители са добри, но има и такива, които обясняват твърде сложно.
- Какво обучение предпочиташ в кабинета или в класната стая?
- В класната стая, защото времето минава по-бързо.

Владимир Кръстев, 8в

- Кои са най-големите предизвикателства, с които се сблъскаш като нов ученик?
- Госпожата ми по английски език, госпожа Иванчева.
- Успя ли да изградиш приятелства с новите си съученици?
- Да, успях да изградя доста приятелства, главно с момчета, но това не е проблем.
- Успя ли да свикнеш с новата учебна обстановка?
- Да, успях да свикна, не ми е представлявало проблем.

Борислав Димитров, 8а

- Кое намираш за най-голямо в новото училище?
- Кабинетите, въпреки че сме влизали само в този по математика, но като цяло кабинетите.
- Успя ли да изградиш приятелства с новите си съученици?
- Да, много.

Радослав Островски, 8в

- Какво те привлече да избереш нашето училище и какви бяха очакванията ти?
- Това, което ме накара да го избера, е дисциплината, а и също, че се познавам с доста хора отгук и съм чувал добри отзиви.
- Кое училищно местенце ти допада най-много?
- Може би лавката, защото там мога да се видя с приятели и да си поговорим.
- Как се чувстваш в новия си клас?
- Страхотно, защото има много нови хора, които са забавни, приятни и жизнерадостни.

Виктор Трифонов, 8д

- Какво те накара да избереш нашето училище и какви бяха очакванията ти?
- Това, че е близо до къщи, а очаквания няха никакви.
- Харесват ли ти кабинетите?
- Да, защото в старото ми училище нямаше, а сега има и е по-интересно.

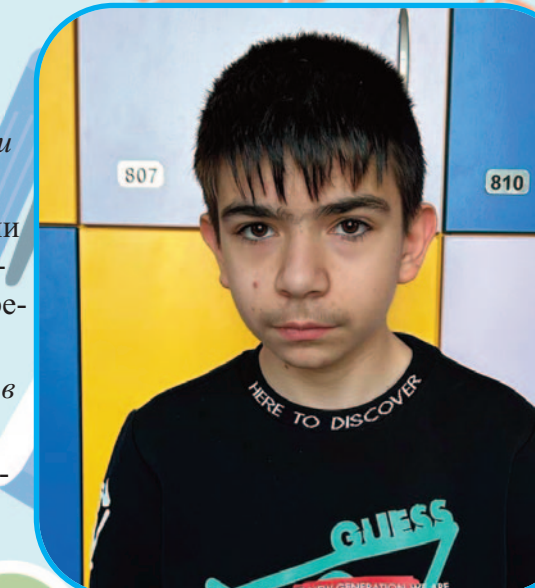
Джулиана Кирицова, 8д

- Кое училищно местенце ти допада най-много?
- Класната ми стая, защото вътре е пълно с незабравими преживявания.
- Кое ти е най-трудно в 8 клас?
- Философията, защото ми е нов предмет и ми е труден.
- Успя ли да изградиш приятелства с новите си съученици?
- Приятелства не се изграждат така лесно, но сме изградили добри отношения.

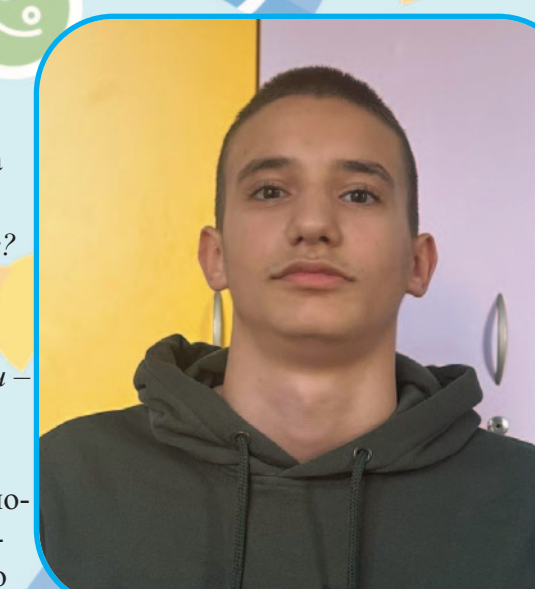
Максимилиян Рачев, 8г

- Какво мислиш за учителите и начина на обучение?
- Ами, учителите са много мили и добри към учениците, а начинът на обучение е добър и съвременен.
- Харесват ли ти кабинетите в училище?
- Да, най-вече кабинетът по математика.

Павлин Миладинов, 8г

- Как се чувстваш в новия си клас?
- Перфектно, защото всички са ми приятели и учим заедно.
- Кое ти е най-трудно в 8 клас?
- Български, защото не съм много добър.
- Какво обучение предпочиташ в кабинета или в класната стая?
- В кабинетите, защото е по-интересно, много са готини чиновете, защото се въртят и са като блъскащи се колички.

Анна Балева, 8б

- Притесняваш ли се на първия учебен ден?
- Не се притеснявах, защото не съм тук за първа година.
- Би ли искала с класа си да отидете на екскурзия?
- Да, бих искала на ски през зимата и на море през лятото.
- В помощ ли са ти многото часове английски, или вече си го научила?

– Не са ми в помощ, а по-скоро ми е досадно, тъй като до някаква степен съм го научила.

Свилен Крумов, 8б

- Въпреки че си в паралелка „Хуманитарен профил“, затруднява ли те математиката?
- Наистина харесвам математиката, намирам удоволствие в решаването на задачи, харесва ми да развивам логическото си мислене.
- Провокира ли те да решаваши още повече задачи?
- Да, защото за добри резултати е необходимо да се решават повече задачи.

Габриела Александрова, 8б

- Въпреки че със съучениците от новия ти клас се познавате от малко време, имате ли незабравим момент?
- Никога няма да забравя, когато изненадахме класната си в салона по физическо.
- Има ли предмет, който много да те затруднява?
- Да! Не се справям добре с английския език.

Пламена Петрова, 8г

- Защо избра СУ „Иван Вазов“?
- Аз избрах точно това училище, защото обучението тук наистина е на ниво. Чувствам се добре, обстановката е красива, учителите са добри. Те са изключително внимателни и благодарение на кабинетите по науки успяват да преподават уроците си по интересен за нас начин. Минусът тук е, че по цял ден сме само в училище и нямаме право да излизаме, но и с това се свиква. Плюсозите на това училище пред останалите са кабинетите, с които разполагаме, и фактът, че тук наистина се учи. Училището ни разполага със страхотна база, с дисциплина, която в повечето учебни заведения липсва, с добри учители, разбиращи от работата си, и с деца, които искат да учат.

Яна Янева, 9а

Кристиана Коларска, 8г

Пламена Петрова, 8г

Станислава Нейкова, 8б

Любопитни сме

Как изглежда общуването в психолингвистичен аспект?

Влязохме в ролята на социолози и изследователи и проведохме психолингвистично проучване. Провокатори бяхме от подобно изследване и имаме желание да проверим каква е тенденцията в нагласите на хората, повлияни от социалната ситуация у нас. Асоциативният тест включваше думите стимули **българин, родина, чужденец**.

Разделихме се на две групи. Първата проведе теста с млади хора, близки до нашата възраст, а втората група – същия тест с други хора, близки по възраст до нашите родители.

В изследването участваха 30 наши връстници, които ще наричаме „младите“ и 30 наши родители, които работно ще наричаме „възрастните“. Накарахме ги да изрекат първата дума, която им идва наум, когато чуят съответно българин, родина, чужденец. Техните отговори (асоциатите) са основа за нашите интерпретации и изводи. С показаните диаграми се представят обобщенията от проучването. Проследяваме и отношението на броя положителни, отрицателни и неутрални отговори спрямо всяка асоциация, както и отношението им спрямо пола на попитаните.

Младите БЪЛГАРИН

Най-често се среща България, което е логично и стереотипно. Младите се гордеят с миналото си. Посочени са исторически личности, писатели – Васил Левски, цар Симеон, Иван Вазов, Алеко Константинов. Все герои, което показва, че интервюираните свързват своята националност с определени идеали, ценности и визии от миналото. Като цяло се забелязва уважение към миналото. Емоционално-оценъчните характеристики виждат традиционно

българина като красива жена и като юнак, мъж. Мъжките асоциации са по-положителни, въпреки че има и изключения.

РОДИНА

Родината безспорно е ценност. Радват отговорите, които показват емоционална обвързаност – родината е отечество, традиции, семейство, уют. Изконни стойности за българина, които поколенията са съхранили. Негативни асоциации липсват. Смело и свободно се декларира отношението към родината. Може би възможността за пътувания по света и сблъсъкът с чуждото са причина за преоткриване на родното и за този позитивен емоционален заряд.

ЧУЖДЕНЕЦ

Можете дават повече отрицателни отговори. Според нас те са по-затворени за новото, по-склонни да гледат на някого с враждебност, да виждат заплаха. За тях чужденецът е чужд, враждебен, странен. Жените показват повече положителни и неутрални асоциации. Те са по-спокойни, по-отворени и готови да се срещат с други хора. Често посочват като отговор нации, които са по-популярни. Като цяло чуждото не е толкова привлекателно и желано

– защото е познато може би.

Възрастните БЪЛГАРИН

Две трети от отговорите на тази дума стимул са положителни, като се забелязва, че жените са по-склонни да свържат българина с негова положителна характеристика (*работлив, трудолюбив, родолюбец*). Докато в отговорите на мъжете има и характеристики, граничещи с отрицателното (*хитър, Хитър Петър*). Тук неутралните отговори са дадени повече от мъже, както е тенденцията и по-нататък.

РОДИНА

От 30 отговора само един е отрицателен. Можем свободно да кажем, че хората не се смущават да изразяват позитивни чувства към родното. По-напрегнатото отношение към родното в последните години отстъпва на едно по-ясно и спокойно чувство.

ЧУЖДЕНЕЦ

Цели 50% от отговорите са неутрални. При мъжете липсва ясна емоционална нагласа – думата *турист* се среща най-често. Жените са по-склонни да мислят либерално и проявяват повече интерес към чуждото (*изтънчен, интересен, добронамерен*), отколкото мъ-

жете, които са по-резервирани и предпочитат да обобщават. Свободно можем да твърдим, че интересът към чуждото е снижен и за чужденците преобладава безразлично мнение.

И още:

От научния текст на Мирена Пачева „Динамика на конотативното значение“, става ясно, че изследвания със същите думи стимули **българин, родина, чужденец** са провеждани през 1989, 1992, 1995 и 2007 година. Това позволява да се проследи динамиката в отношението към понятията. В резултат на съпоставката може да обобщим:

1. Психолингвистиката, която се занимава с връзката между езика и мисленето, е важна наука, която ни позволи да потвърдим някои общи оценки за характера на българина и едновременно с това да забележим съвременни тенденции в мисленето и езика.
2. На ниво значение на думата ясно се открояват нагласите ни спрямо своето и чуждото.
3. Ако в първите изследвания в отношението към Родината се отчита отрицание, то днес тя е видяна отново като неоспорима ценност.
4. Радостно е, че миналото и паметта са важни за младите хора.
5. Все още са живи някои митове, свързани с хитростта и адаптивността на българина.
6. Чужденецът е много привлекателен в предходните изследвания,

а сега е по-скоро безинтересен, чужд.

Жанна Мельник, 11б
Николай Петков, 11б

Из проектна работа по модул „Езикът и обществото“

Магнетичната сила на социалните мрежи и истинските примери

Да живееш в 21-ви век, не е никак лесна задача. Светът става все по-конкурентен, ежедневието – все по-забързано, а общуването – все по-дигитализирано. За съвременния човек става все по-трудно да отсява информацията, да се концентрира върху необходимото и да отстранява излишното. Да се оплетеш (буквално и преносно) в мрежите на една несъществуваща реалност, е по-лесно от всякога. Ще се оплетеш ли и ти?

Отговорът на този въпрос би поставил много хора в размишления. Макар и ясно осъзнавайки, че често се явяваме постоянни, инертни и некритични консуматори на дигитално съдържание, рядко сме склонни да си го признаем. Не ни се иска. И има логично обяснение за това. Социалните медии предлагат един наистина бърз и лесно достъпен начин да разсеем мрачните мисли в съзнанието си, да се посеем на някое забавно клипче или виц, и не на последно място – да се осведоим за случващото се при близки и далечни хора от най-различни точки на света. Прибавяйки и възможността за лична изява, стойността на този вид общуване става почти

безценна и незаменима. Мнозина изгарят от желание не само да споделят мнения, емоции, преживявания, но и да се покажат като отговорни граждани, искрени патриоти или примерни и успешни членове на обществото. За никого не е тайна, че писанията в мрежите станали по-предпочитани от истинското общуване и изразяване на мнение. Поздравителните картички, позитивните мисли и националистичните лозунги заливат цялото това пространство, подчертавайки ни ясно факта, че безспирно споделящите съдържание имат крещяща нужда от внимание и одобрение. Клишираните постове по време на национални, църковни и исторически празници се превърнали в норма и в повод всеки да се изяви по възможно „най-перфектния начин“. А перфектното е трудно постижимо, особено пък в рамките на Facebook и Instagram. Зад екран

човек никога не може да бъде максимално автентичен. Да, поведението във виртуалното пространство може да бъде показателно за размислите и същността на човека, само и единствено обаче, ако е съгласувано и с действията му в реалния живот. Там, където не можеш да редактираш казаното или да сложиш емотиконки.

Истината е, че не можеш да се наречеш истински позитивен и отзивчив човек, ако само споделяш позитивни мисли на стената си, но когато излезеш на улицата, слагаш веднага намръщената физиономия. Не можеш да се наречеш и истински патриот, ако любовта ти към националните герои и опазването на националния интерес остават затворени в мрежата, а иначе не се и сещаш да поднесеш цвете на някой паметник или пък се срамуваш да кажеш откъде идваш. Примери – безброй. Поюзорството в тази ера е по-лесно и по-замаскирано от всякога досега и само неосъзнатите и наивните трудно прозират това. В цялата тази картина не бива да забравяме и „инфлуенсърите“ – новите лица на успеха, които споделят съдържание без край и влияят неизменно чрез него. Как стана така, че вече знаем по-добре историите на известните, отколкото своите собствени или тези на своите близки? Новите известни стават все повече и повече, оформят

цял един бранш и цяла една сфера, която е на път да се превърне в професионална, ако дори вече не е такава. И тук е важно обаче да отсяваме – истинското от фалшивото, полезното от непотребното. Да си поставяме свои собствени граници и да не вярваме докрай на всичко, което виждаме на екрана. Защото няколкото инча в ръцете ни никога не са могли и никога няма и да могат да поберат реалността в себе си. Зад една невероятно формулирана мисъл често прозират задни мисли, поюзорство или чисто и просто желание за изява, което, както вече беше споменато, е огромна движеща сила за търсещите внимание и популярност. Зад един перфектен кадър пък или едно перфектно видео често се крият часове работа и нагласяване, докато се получи „съвършенството“. А то не съществува, защото красотата се крие в това да намериш баланса, да признаеш както светлото, така и тъмното в себе си, да виждаш както истината, така и фалша. Мнозина се подлъгват по привидната красота, изпадат в униние и депресия и отчаяно започват да мечтаят и те да се превърнат в инфлуенсери. За щастие, обаче има и други, които търсят стойностното, полезното и истинското и „следват“ хора, които са се доказали във времето със своите качества и достойнства. Идва моментът и да признаем, че не всеки може да бъде инфлуенсър. За да бъдеш истински такъв, от най-висок калибър, трябва да си на първо място вдъхновител в живота.

Да застава зад думите си, да си постигнал нещо наистина голямо, да искаш да споделиш опита си, да търсиш баланса и да признаваш, че инфлуенсването в мрежите представя само част от живота ти, който по начало би трябвало да остане личен и автентичен. Само чрез тази комбинация се ражда най-голямата синергия, която може да се осъществи по линията инфлуенсър-последователи. Да, социалните мрежи могат да бъдат една наистина огромна сила, ако знаем как да я използваме умело.

21-ви век изисква много, взема много, но и дава много. Да цениш времето си и да го използваш по възможно най-добрия начин, винаги ще бъде едно от най-важните и полезни качества. Социалните мрежи трябва да бъдат продължение на реалността; да подчертават красивото, но и да ни насочват вниманието към неправилното. Защото добър или лош, примерът си е пример. Само от нас зависи кого ще изберем да последваме, доколко ще му вярваме, какво съдържание ще изследваме с интерес и какво ще филтрираме съзнателно. Най-фундаменталният избор обаче е между това дали да бъдеш герой и пример в мрежата или герой и пример в живота. Ти избираш. Историята винаги ще помни смелите. Онези, които не се оплитат в мрежи от лъжи, заблуди, омраза. Онези, които реализират думите си. Дано си от тях.

Божидара Павлова, 12в клас

Идолите на 21 век

В 21 век всичко се случва предимно онлайн. Смята се, че повечето млади хора са зависими от социалните мрежи, които им дават самочувствие и увереност и където могат да бъдат всичко, което пожелаят. И всъщност се получава това, че идолите на тийнейджърите са всякакви известни хора и инфлуенсъри, придобили своята популярност в социалните мрежи. Те обаче постоянно биват изместени от следващите нови, появили се на хоризонта. Получава се така че в един момент са на върха, а в следващата секунда биват отхвърлени и забравени, ако кажат или направят нещо, което не се хареса на феновете.

Днешните, придобили най-голяма популярност имена в музиката са Taylor Swift, Ariana Grande, Olivia Rodrigo, Lana del Ray, Billie Eilish, Harry Styles, Imagine dragons, Justin Bieber, The Weeknd, Drake, Eminem, BTS, Black Pink и много други. Мястото на Ariana Grande в списъка обаче не е стабилно, поради скорошния скандал, свързан с нея. Тя изгуби 350 хиляди последователи, след като имаше връзка с женен мъж и в отговор на негативните реакции, публикува песен „Yes, and?“, в която пее как не иска никой да се бърка в живота ѝ. А за България можем да кажем, че най-разпространена музика сред тийнейджърите е чалгата. Всички сме наясно, че това не е най-стойностната музика, но тъжен е фактът, че са известни някои наистина потресаващи и скандални песни, които са слушани от деца.

Класически имена в киното са Brad Pitt, Angelina Jolie, Sandra Bullock, Tom Hanks, Robert Downey Jr., Johnny Depp и др. Но едни от най-големите любимици на тийнейджърите са Tom Holland, Zendaya, Millie Bobby Brown, Timothee Chalamet, Jacob Elordi, Jenna Ortega и Sydney Sweeny. Ние българите можем да се похвалим с Nina Dobrev, която е канадска актриса с български произход, чиято най-известна роля е на Елена в „Дневниците на вампира“.

Освен музикалните изпълнители, актьорите и актрисите, голяма част от идолите на младите хора са инфлуенсърите. А всъщност те са най-обикновени хора, станали известни, защото качват видеоматериали в социални платформи и съдържанието им достига до много хора. Феновете им пък са готови на всичко за тях – от това да си похарчат парите за техни продукти т. нар. „мърч“, до това да изпълняват опасни предизвикателства. Самите „идоли“ не правят нищо значимо за обществото – тяхната цел е да печелят пари за себе си като се опитват да забавляват хората. Сред най-известните български инфлуенсъри – ютюбъри са The Clashers, Светът на Ванката, Айде Бг, Andy Studio и Emil Konrad. Съдържанието, което качват, варира от полезни и забавни класации, до скетчове и предизвикателства. В американския ютуб не-

щата не са по-различни. За жалост, има и инфлуенсъри, които дават лош пример на младите хора. Logan Paul, например, е актьор, ютюбър и професионален борец, но въпреки тези титли е доста проблемен. На 31 декември 2017 г. качи влог от „гората на самоубийците“, в който заедно с приятелите си снима труп на мъж, умрял чрез обесване. Видеото събра над 6 милиона гледания и беше цензурирано. През януари 2019 г. отбеляза в своя подкаст Impraisive: „Какво е това, март само за мъже? Ще се опитаме да станем гейове само за един месец.“ Това далеч не са единствените му гафове. Други инфлуенсъри са тиктокърите – най-известни от които са сестрите Charli и Dixie D’Amelio. През 2020 г. те събираха милиони лайкове на видеата си, като просто танцуваха пред камерата.

В днешно време инфлуенсър може да стане всеки, който пожелае като просто говори пред камерата, направи нещо забавно, стане интересен на аудиторията и събере милиони гледания. Но не е ли толкова обезпокоително това, че така лесно може да стане всеки известен и да придобие такова влияние върху голяма група хора особено младите, които са най-податливи? Къде са истинските примери за подражание? В миналото това са били хора като Христо Ботев, Васил Левски и много други, защото са действали в името на обществото. Идеите им са били подкрепяни и са събирали много привърженици. Благодарение на тях са създадени над 1 500 комитетата, където са обучени над 20 000 българи на военни тактики. Наближава 3 март – датата, на която всички изведнъж ставаме „големи патриоти“. Социалните мрежи биват завладени от патриотични песни и банални картички, с които се поздравяваме за Освобождението на България. А на следващия ден всичко си е постарому – никой не мисли.... А какво всъщност представлява 3 март? Повечето млади хора го виждат като поредния почивен ден, в който не са на училище или на работа. Родолубието не се изразява в това да пращаме картички и да развяваме знамена, а в това какво правим за родината в другите 364 дни от годината.

Ева Иванова, 9б клас

Ще ни замести ли изкуственият интелект?

Всеки човек си има някаква мечтана професия още от дете: хирург, космонавт, програмист, учител или полицаи. Някои професии обаче с напредъка на технологиите спират да съществуват.

Пресен пример за такава професия е телеграфистът, който макар и да работи с революционно за времето си изобретение, бавно бива изместен от днешните смартфони. Днес много хора смятат, че „телеграфистът на двадесет и първи век“ ще бъдат програмистите.

Анжела Стрижлева, 9в

Те сами, развивайки изкуствения интелект, намаляват нуждата от бъдещи програмисти, телефонни оператори, анализатори, счетоводители, касиери и много други професии. Само хората, отличаващи се с таланти и креативни умове, могат да запазят позицията си на работното място. За щастие, има и професии, които изискват човешка намеса, но това не означава, че изкуственият интелект не може да помага.

В Япония отскоро се използва системата с изкуствен интелект за онагледяване на съдебни случаи и подпомагането на съдии да вземат по-особени решения. А пък в град Чикаго от миналата година се използва една от най-модерните системи за предвиждане на метеорологични бедствия. Разполагаща с огромна база от данни, тя може да изчисли кога буря или ураган ще връхлетят американския град.

Все повече компании използват иновативната технология и затова различни международни организации се опитват да създадат правила за употреба, които да защитят потребителите от проблеми, свързани с личната им информация и др. По тези причини, Европейският съюз предлага регулативен документ още от 2021г., а чак миналата година след поправки и усъвършенстване и трите европейски институции одобриха договора. Той разделя системите за изкуствения интелект на 4 категории по опасност: недопустим, висок, ограничен и минимален риск. И отделно Бюро за изкуствения интелект ще следи за нарушения, глобявайки със суми от милиони.

Ежедневието на отделните хора се улеснява, защото те използват изкуствения интелект за прости, но скучни задачи. На някой ученик може да не му се занимава да пише есе по литература, друг човек пък може да иска да извади и преработи по-бързо и ефективно необходимата му информация, много технологични фирми пък вместо да ни държат да чакаме, за да говорим с персонала за техничен проблем, ни препращат към чатбот.

От друга страна, с развитието на изкуствения интелект човек може само да си мисли кога той самият ще бъде заменен. Това се разглежда в концепцията за „Изкуствена обща интелигентност“ (AGI). Един подобен дигитален разум ще може да се учи, развива, мисли и твори като нормалния човек, ако не и по-добре. Тогава нито една професия, колкото и уникална и човешка да е, няма да бъде сигурна.

Ако пък ИИ продължи да се развива след тази степен, може да достигне и до свръхинтелигентност, която единствено може да бъде ограничена от хардуерните компоненти. В този случай хората ще спират да разбират комплексните идеи на много по-развития изкуствен интелект и единственото, на което може да се надяваме, е тези нови идеи да не се приложат на практика, подобно на холивудските филми за края на света.

Давайки простите монотонни проблеми на ИИ, човек губи креативността си, свързана с решаване на малките всекидневни пречки. Учениците смятат, че домашните им са просто досадно задължение и интересите им се насочват към по-странични занимания, но така започват да мислят все по-бавно и да учат все по-трудно. Все пак при направени тестове от някои платформи хората още водят пред изкуствения интелект. Те някак си винаги измислят нови и нови приложения на обикновени предмети, сигурно заради природата ни да творим, за да оцеляваме в средата си, докато изкуственият интелект, фокусиран върху по-общии функции, не може да избегне педантичните употреби на такива или подобни предмети. Това вдъхва надежда, че още сме далече от изкуствената обща интелигентност.

Човек постоянно сътворява и измисля, а идеята за технологична сингулярност става все по-възможна всеки ден. Тя е наричана последното човешко изобретение и представлява създаването на машина, която може да се подобрява и еволюира като живо същество. Тя няма да има граници и ще бъде експонентно по-мъдра и разумна от нас. Нейното създаване може да говори за края на човешката епоха и началото на нов живот – изкуствен.

Мартин Йотов, 9г

Знаете ли , че ...

Пролетният ритуал – мартениците

Мартениците са традиционен български обичай, който се свързва с пристигането на пролетта. Целта на мартениците е да привлечат здраве, късмет и щастие през новия сезон. Тези орнаменти се носят обикновено през месеците март и април. Мартениците са направени от червена и бяла прежда, като червената символизира здраве и сила, а бялата – чистота и светлина. След като мартениците се носят за известен период от време или когато се вижда първият знак за пролет, те се окачат на дърво, за да се осигури късмет и

благополучие. Мартениците имат разнообразни цели и значимост, които се преплитат с древни вярвания, обичаи и символи. Вярва се, че мартениците имат силата да предпазят носителя си от болести и зли духове по това време от годината. Традицията с обмяната на мартеници е вярване, което подчертава желанието за добро.

В някои други страни като Русия се празнува пролетен обичай, наречен “Масленица”. Хората се събират за празненства и имат традиции, които включват носене на ярки костюми, пеене и танци. В Македония има традиция наречена “Мартинка”, като обичаите и изработката на мартеници са идентични с нашите. Подобни обичаи

има и в Румъния, Молдова, Северна Гърция и някои части на Албания. Това е обичай, разпространен на Балканския полуостров и е вписан в нематериалното културно наследство на Юнеско. Мартениците обикновено се изработват от две нишки прежда – една червена и една бяла, като се следват

определени стъпки. Първо се избират материали, след това се изрязват и свързват нишките, а накрая се слагат декорации по избор. Мартеницата в България е един от най-старите и дълбоки обичаи в народната култура. Тя се развива през вековете, съчетавайки древни вярвания с християнски елементи. В древните времена, когато хората били тясно свързани с природата и зависели от нея за своето оцеляване, празниците, свързани със смяната на сезоните, били от изключително значение. Мартениците, изработени от червена и бяла прежда, символизирали кръвта и снега, които се смесват през пролетта, когато природата се пробужда от зимния си сън. Те се носят като амулети

за здраве, щастие и защита, като същевременно обещава на носителя си добри посеви и успешни начинания.

С настъпването на християнството мартениците запазват своята популярност, а обичаят е асоцииран с празника на Свети Трифон Зарезан. Това е отразено и във вярванията за мартеницата като защита на лозята и виното. С течение на времето мартениците стават символ на вярата в ново начало, надежда и обновление. Сега, в съвременното общество, традицията с мартениците е запазена и продължава да бъде обичайно практикувана. Хората изработват мартеници ръчно или ги закупуват от местни майстори и търговци, като ги носят през месец март, за да поздравят близки и приятели с желания за здраве, щастие и успех. Така обичаят се предава от поколение на поколение, съхранявайки богатството на българската култура и идентичност.

Яна Янева, 9а

Кристина Московска, 9б

Кристиана Коларска, 8г

„Дайте на една жена правилните обувки и тя може да покори света.“ /Мерилин Монро/

Празникът 8 март е ден, в който благодарим на всички жени в живота ни. За безусловната обич и грижа, за помощта и вярата, която ни дават. На този ден почитаме и постиженията на жените, довели до промяната на човечеството към добро. Нека си припомним някои от тези велики жени, които са оставили ярък отпечатък в историята на света.

Една от най-известните и велики жени в историята е **Екатерина II**. Тя е пруска принцеса, която едва на 15-годишна възраст се омъжва за престолонаследника на Русия Петър III. Шест месеца след неговото възкачване на престола организира заговор срещу съпруга си и през 1762 година се провъзгласява за императрица на Русия. Управлява самостоятелно цели 34 години. Тя била високообразована, обоавала философията, изкуството и историята, изучавала религия, история, както и немски, френски и руски език. Именно заради влечението ѝ по науката и изкуствата през периода на нейното управление руснаците започват да четат много класически европейски произведения.

Най-известният музей в Русия – Ермитажът и Публичната библиотека възникват като лична колекция на императрицата. По време на царуването си Екатерина увеличава територията на Русия с над 500 000 кв. м, развива мащабна строителна дейност, която надминава постиженията на самия Петър Велики. Неслучайно царуването на Екатерина Велика е наречено „Златният век на Русия“.

Първата жена премиер и най-дълго управляващият министър-председател в историята на Обединеното кралство (1979-1990) е **Маргарет Тачър**. Тя е родена в Грантъм в семейството на бакалин. Завършва химия в Оксфорд. а по-късно и право. Създава семейство, като се омъжва и ражда близнаците Карол и Марк, междувременно поставя началото и на полити-

ческата си кариера. Години по-късно произнася така прочутата си реч „Стоя пред вас тази вечер, облечена с червена рокля от шифон, лицето ми е леко гримирано, а косата ми е леко накъдрена – една истинска Желязна лейди на Западния свят. След тази реч Маргарет Тачър получава прозвището „Желязната лейди“, което става нарицателно за тази смела, умна и решителна жена. Дори част от яростните противници на Маргарет Тачър признават, че след нейното управление не само Обединеното кралство, а и целият свят стана наистина по-добро място за живеене.

Завинаги в историята ще остане и **Ада Лавлейс** – първата жена програмист. Тя е призната за икона в света на програмирането. Дъщеря е на гениалния писател лорд Байрон, но за разлика от него тя се насочва към математиката и става най-добрата за времето си. Създава първия алгоритъм за работата на аналитичната машина на Чарлз Бабидж - машина, наподобяваща компютър. Впоследствие на нейно име е наречен един от първите програмни езици Ada.

Тогава смятана за най-красивата жена **Хеди Ламар** успява да докаже, че заедно с перфектна визия човек може да притежава и блестящ ум. През 1930 година тя започва актьорската си кариера. Харесана от публиката участва в редица успешни филми. Безкрайната ѝ красота и талант вдъхновява художниците на „Дисни“ да създадат образа на Снежанка по неин прототип. Заедно с успешната си филмова кариера тя следва и другата си страст – изобретенията. През 1941 година открива и патентова „прескачката честота“, която впоследствие води до разработването на съвременните wi-fi технологии.

Най-тиражируваният женски образ в човешката цивилизация, най-известният символ за женска красота на всички времена и най-копирания

имидж в световната поп култура се свързват само с едно - единствено име **Мерилин Монро**. Тя, както много други, е била модел и актриса, но успява да създаде емблематичен образ, който повече от 60 години е популярен и вдъхновяващ. Макар че била родена в бедно семейство и имала тежко детство, това не ѝ пречи да се пребори за успеха си и да се превърне в силната жена, която всички знаем.

До ден днешен има жени, който се борят за правата си с всички сили. Една от тях е **Малала Юсафзай**. Когато талибаните завземат долината Суат в Пакистан и закриват всички девически училища, Малала отказва да мълчи. Въпреки смъртните заплахи срещу нейното семейство тя надига глас. Още на 11-годишна възраст започва да праща кореспонденции до Би Би Си, за да може светът да разбере за случващото се в страната ѝ. Когато е на 14 години е простреляна в главата от талибански бойци заради провеждането на кампания за образование на момичета, но тя оцелява. Семейството ѝ се мести в Лондон. Тя продължава да учи, завършва в Кембридж и не престава да води битката. Става символ на защитата на правото на образование на жените и получава Нобеловата награда за мир през 2014 г. Така става и най-младият нобелов лауреат в историята.

Макар да са по-нежни, жените не могат да се определят като по-слаби. Те с деликатност и красота водят трудни битки и правят света по-добро място. Както разбрахме, една жена може да бъде императрица, политик, учен, откривател, модна икона, защитник на човешките права. Редом с това прибере ли се у дома, става нежна съпруга, любяща майка и сръчна домакиня. Всяка една жена заслужава благодарност и уважение, и то не само в един ден.

Марта Милева, 9а

“Мъжки” момичета

В наши дни всички многократно сме чували израза „това не е женска работа“. Още от миналото съществуват утвърдени стереотипи за разделение между мъжете и жените и мъжката и женската работа. По света обаче има много жени, които успяват в така наречените „мъжки“ професии. С тези професии ще ви запознаем в навечерието на 8 март.

В спортните среди има много отличени спортистки и треньори, дори женският футбол вече се е превърнал в нещо обичайно. Около най-известният спорт по света обаче има една професия, която много рядко се практикува от жени, а именно футболен съдия. Никой от нас не е свикнал да вижда жена съдия, докато гледа някои от най-зрелищните футболни отбори. Дали заради „нежността“ на пола, или заради нещо друго, много от феновете и играчите не приемат авторитета на жената съдия. Християна Красиминова Гутева е български

души на борда и управлява целия екип стюарди, инженери, дори товарачите на багаж, които подготвят самолета за полет. Тя не е единствената жена командир на

самолет, такава е и Росица Иванова, пилот в „България Еър“.

Други три необичайни женски професии са автомонтьор, миньор и военен. Това да поправяш коли е много рядко срещано сред жените, но в някои случаи те дори надминават мъжете по уме-

футбол и международен съдия, рефер № 1 на България сред жените през 2018 година. Част от ранглистата на международни рефери на УЕФА.

В сферите на транспорта има три професии, в които много рядко се срещат жени. Несъмнено най-тежката от тях е шофьор на тир, тъй като се налага да отговаряш за много масивно превозно средство, може би и затора в нея по-изявени са мъжете. Когато пък заговорим за кораб или самолет, си представяме жените като стюардеси или обслужващ персонал. Някои от тях обаче са избрали да поемат контрола на тези превозни средства като пилоти или капитани на кораб. Райна Касабова е първата жена летец в

българската авиация. След като през 1912 г. става свидетел на първия боен разузнавателен полет в България, Райна започва да мечтае и тя да се издигне в небесата. По време на защитата на Одринската крепост младото момиче е снабдено с оборудване и се качва на наблюдателското място на самолета „Воазен“. А днес Биляна Кръстева е командир на „Еърбъс“ 320 за „България Еър“. Отговаря за над 150

посещение за Свети Валентин. Смята се, че веднъж събрал двама непознати с един минзухар, те никога повече не се разделят.

Независимо какъв е произходът на празника и къде са неговите корени, днес ние се радваме на

Историята и традициите на Свети Валентин

Каквато и да е истината за Свети Валентин, средата на февруари е любимо време за влюбените. Навсякъде витае любовта, а шоколадът и цветята са неизменен символ на празника. Но откъде започва всичко? Разглеждаме любопитните легенди за Свети Валентин и как един древен мъченик е запомнен като защитник на романтичната любов.

Свети Валентин е римски светец от 3-ти век, честван в западното християнство на 14 февруари и в източното православие на 6 юли. От Високото средновековие Денят на светеца се свързва с традицията на придворната любов. Свети Валентин е бил духовник или свещеник, или епископ в Римската империя, който е служил на преследвани християни и е венчавал тайно влюбени двойки. Той е убит мъченически и тялото му е погребано край Виа Фламиния на 14 февруари, който се отбелязва като празник на Свети Валентин (ден на Свети Валентин) поне от осми век.

В днешно време Денят на свети Валентин е по-тясно свързан с картички, шоколадови бонбони и търговска печалба, но не винаги е било така. Въпреки че историята за светеца и произхода на празника са забулени от митове, 14 февруари отдавна се празнува като Деня на влюбените.

Най-ранната версия на историята датира от древен Рим и езическия

фестивал Луперкалия. Един акцентите на Луперкалия идва на 14 февруари с еротична почит към Юно Фебруата, богинята на трескавата любов (еквивалентът на Сила Блук). Фестивалът бил изключително популярен и продължил векове. След като Константин християнизирал Рим, Църквата се опитала да пресече езическите дейности и Луперкалия с нейните зловещи изкушения. Папа Галасий през 5-и век трябвало да намери подходящ заместител на бога на вълка Луперкус и избира епископ Валентин, който е мъченически убит.

Една от легендите разказва, че Император Аврелий затворил Валентин през 272 г. сл.Хр. за това, че продължавал да жени християнски войници, въпреки кралския указ (Аврелий се нуждаел от необвързани войници, за да води войните си). В затвора епископът излекувал дъщерята на своя тъмничар от слепота и двойката се влюбила до уши (буквално „любов от пръв поглед“). В крайна сметка любовта им била невъзможна, тъй като епископът е екзекутиран на 14 февруари следващата година. В навечерието на смъртта си осъденият изпратил страстно писмо до любимата си, подписано просто „вашият Валентин“.

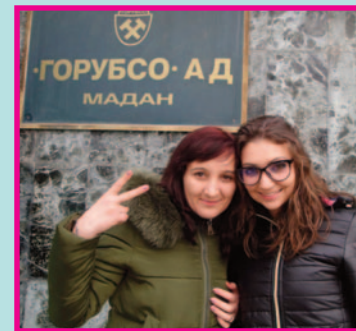
Каквато и да е истината за

намерението на Църквата да ограничи Луперкалия, историята служи само за разширяване на традицията за празнуване на истинската любов в средата на февруари и всички по-късни опити да се отнеме романтичният ореол, се оказват неуспешни.

Откъде идва картичката „валентинка“? Една от теориите е, че думата „валентина“ идва от латинското Normanga, което означава галантен или любовник на жените, което допълнително обогатява романтиката на Свети Валентин. (Според етимолозите буквите v и g някога са били използвани като взаимозаменяеми.)

Популярният акт да връчиш червена роза на любимия си, става известен със стихотворението на Робърт Бърнс „Моята любов е като червена червена роза“, въпреки че шотландецът, който е добре запознат с пътищата на любовта, не говори за Свети Валентин. А жълтият минзухар е като

дишната Веселина Иванова - геолог. В миналото военните са били единствено мъже, но в наши дни сякаш все повече жени обличат военната униформа. Въпреки трудностите в тези професии, желанието и упоритостта са помогнали на жените да докажат, че няма невъзможни неща.

Стефания Петрова, 9б

14.02 – празнуваме любовта и възраждащата се природа. Все пак имаме избор, защото на 14.02. по стар стил отбелязваме и Деня на лозаря и винаря, Трифон Зарезан.

Никол Ангелова, 9а

продължение от стр. 5

правила в малкото часове, да се провеждат повече публични изказвания, дискусии и дебати. Важно е да се стимулира активното участие на учениците: не им трябва готовите отговори, а възможността сами да ги достигнат. Не на последно място, предлагам по предметите ФВС, ИИ и музика да не се пишат оценки, освен в профилиращите паралелки и училища. Тези предмети са предимно за себеизразяване и отдых, така че не виждам смисъл нито да се премахват, нито да се оценяват и така да притесняват учениците допълнително.

Темата за модернизирането на образованието получи значително внимание през последните години. Тенденцията засега е отдалечаване от книжните носители на информация и възприемане на дигитални такива, което аз подкрепям. Неприятно е обаче, че някои учебни заведения изостават в това отношение, а самите софтуерни платформи не са разработени докрай. Значителна стъпка към прогрес би била пълната замяна на хартиените учебни комплекти с дигитални. Това би сложило край на традицията на тежките раници. За целта трябва официална безплатна платформа за управление на всички образователни компоненти: ресурси, оценки, тестове, задачи, изпити,

упражнения, документация и т. н. МОН наскоро пусна в експлоатация такъв проект, „Дигитална раница“³, но той има нужда от още време и усъвършенстване, за да влезе в практиката напълно. Най-сериозната пречка за това е липсата на съответна технология в училищата. Затова аз бих предложила повсеместно запасяване на всички учащи с безплатни таблети из цялата страна. Разбира се, тези таблети не биха позволявали разсейване чрез ограничаване достъпа до интернет, непристойни приложения и др. На учителите биха трябвали компютри, чрез които да контролират употребата на таблетите, както и интерактивни дъски. Като цяло в учебните заведения би имало нужда от IT специалисти, които да се грижат за поддръжката и сигурността на технологичната база. Близко до ума е, че такъв масивен преход би изискал милиони левове и много време. Предполагам, че Образователното министерство би се възползвало от редица програми за финансиране. Още един проблем е т. нар. „затъпяване“ поради прекаленото ослабване на технологиите. Въпреки че съм „за“ дигитализирането на учебниците, напълно смятам интензивното писане на ръка за ключово и не предвиждам отмяната на тетрадките за работа в клас. Лош резултат от това диги-

тализиране би бил също крахът на българските издателства, зависещи от покупките на хартиени учебници и помагала. За съжаление, не виждам начин те да бъдат спасени, освен чрез преориентиране към платени онлайн ресурси за индивидуална и/или специализирана подготовка. Също така, някои от преподавателите биха имали затруднения поради боравенето с новите технологии. Предполагам, че те биха могли просто да ги оставят настрана и да учителстват, както им е удобно. Всъщност на преподавателите също трябва да се отдели внимание. Според Асен Александров, председател на Сдружението на директорите в средното образование: „Има недостиг на учители в различните региони и по различни премеи, най-масово по математика, информационни технологии, природни науки.“⁴ Дефицитът по тези предмети е обясним – завършилиите информатика и/или математика предпочитат доходоносния IT сектор, а лекарската кариера е по-атрактивна от учителската. За да се повиши количеството педагози, тяхната професия трябва да стане финансово и психически изгодна. Затова смятам за подходящо минималната учителска заплата да се свърже с минималната работна (МРЗ) чрез коефициент 2,5. Тоест при МРЗ 933 лв.⁵ минималната

учителска се оказва 933 × 2,5 или 2332 лв. (закръглено надолу). И понеже МРЗ се определя всяка година, възнаграждението за учители също би се изменяло динамично. Още една перспектива е социалното „издигане“ на педагогическата кариера. Според данни от PISA 2022, почти половината от българските ученици не слушат, когато преподавателят говори. Вместо учителите да се схващат едва ли не за „детегледачи“, техният принос би трябвало да се оценява наравно с тези на лекарите и адвокатите (имайки предвид, че бъдещото поколение е в техни ръце). От друга страна, освен броя на преподавателите трябва да се подсири и качеството им. Така че предлагам всяка година преди 15 септември в училищата да се организират педагогически прослушвания: всеки учител да изяснява уменията си пред другите. Ефективността на тези прослушвания би се гарантирала от оценяващи представители на МОН. Дори е възможно според оценките да се прилагат удържки от заплатите за допълнителна мотивация. Например при оценка Слаб – 8% удържка, Среден – 6%, Добър – 4%, Много добър – 2%, Отличен – без санкция. Защото как може да очакваме превъзходни резултати от учениците, щом учителите им не могат да ги достигнат?

Както личи от написаното дотук, парадоксите в българската образователна система са значителни. Същевременно има много детайли за изясняване, преди да може и да се говори за приложими решения. Факт е обаче, че трябва да се започне отнякъде. Както казва Нелсън Мандела: „Образованието е най-мощното оръжие, което може да се използва, за да се промени светът.“ Защото всяка страна зависи от своите деца.

Гергана Христанова, 11г

Бележки:

1. Национален план за възстановяване и устойчивост – Компонент 1: Образование и умения – Условия за кандидатстване – 5. Цели на предоставяната подкрепа по процедурата и очаквани резултати (sf.mon.bg)
2. Резултати от участието на България в PISA 2022 из ресурсите на МОН
3. Директен достъп чрез edu.mon.bg
4. Из интервю на Андрей Борисов с Асен Александров в предаването "Нещо повече" по БНР (14.9.23)
5. От 1.1.24 г. съгласно разпоредби на Министерството на труда и социалната политика

Операция „Култура“

Замисляли ли сте се, че без изкуството не можем? Чрез него се пренасяме в съвсем различен свят. Умът ни „оживява“, откъсваме се от реалността, чувстваме се отпуснати и развълнувани от случващото се на сцената. Изкуството ни прегръща и обвива с магическите си сили. Използваните изразни средства в художествената литература са тези, които я правят необикновена и вълшебна. Те ни завладяват! Действията на сцената по време на театрална постановка ни позволяват да се докоснем даже до самите актьори. Хубаво е да посещавате театъра, киното, художествени галерии, музеи, представления по народни и спортни танци, балет. Вместо да скучате през свободното си време, възползвайте се от „другата страна“ на живота! Затова ще Ви препоръчам няколко интересни и неповторими книги и постановки.

„Сбогом Америка, сбогом Пловдив“ е книга на българския журналист, драматург и писател Евгений Тодоров. Действието се развива в

днешно време. В продължение само на три дни. Но върху него се наслаждат спомени за хора и събития от предишни десетилетия. В повечето случаи реални, но забравени.

Главният герой емигрира преди 40 години в Америка. Донко, избрал някога свободата, най-после се връща в родния си град. И започва да търси живите си приятели. Намира някои от тях и е щастлив. Дори се ражда идеята да купи хотел „Тримонциум“, в който сега е отседнал. И заедно да го управляват. Донко е готов да възстановят всичко онова, което е било свързано с младостта и с надеждите им. Носталгията към миналото до един момент обединява приятелите, но скоро се оказва, че са се променили необратимо. Променил се е и градът, променил се е може би и светът.

Време е за „сбогом“...

Една сбъдната мечта. Така може да се определи купуването на старинна къща в подножието на Люберон и преместването от дъждовния и мрачен Девън в слън-

чевата и магична Южна Франция.

Спокоен живот с безгрижни дни и чудесно време – това си представяме, когато чуем Прованс. Не така обаче протича първата година на Питър Мейл и съпругата му в новия им дом. Животът им в провинцията ще ги изправи пред безброй предизвикателства – да свикнат с неразбираемия диалект на местните и с резките промени на времето, да се съобразяват с работния график на майсторите, които са наети да ремонтират къщата им и изобщо да се адаптират към техните нрави и обичаи. Ежедневието им се изпълнява с всякакви забавни случки, които ще ни разкрият френския живот отвъд представите ни за него, затова Ви препоръчвам „Една година в Прованс“ от Питър Мейл.

Неповторима постановка, представяна в ДКТ „Иван Радоев“, гр. Плевен, е „Елате ни вижте“. Тя е смесица между „Немили-недраги“, „На прощаване в 1868“, „Под игото“... все прекрасни и незабравими български произведения!

Представлението е било на сцената на плевенския театър и ще продължава да излиза пред публика, заради многото си почитатели. Подходяща е за всички любители на театралното изкуство над 12 години. Друга постановка в ДКТ „Иван Радоев“ е „Тартюф“, чийто режисьор е Крис Шарков. Подходяща е за 14-годишна възраст.

Станислава Нейкова, 8б

Книжни предложения

„Несвършващо време. Спомени“ е последната книга на проф. Петър Стоянович, описваща моменти от личния му път и опит. С неподправения си изказ той не просто описва историята на живота си, но и оставя трайна следа в съзнанието на читателя с поредица от разказаните преживявания и размишления. Ерудицията, искреността и обективността на професора винаги са били впечатляващи, а автобиографичната му книга ясно потвърждава факта, че той е един от онези историци и държавници, имащи ярко присъствие в съвременния обществен живот. Накрая става ясно, че това е само първата част на неговата собствена история, която предстои да бъде продължена. Припомняйки си и посещението му в нашето училище през февруари миналата година, имаме още един стимул да посегнем към това четиво и да опознаем пътя на един човек, решен да търси истината в живота.

„Атомни навици“ с автор Джеймс Клиър определено е от книгите, които човек си заслужава да спомене в списъка с новодошли цели.

Утвърдила се като едно от най-четените издания през 2023, книгата разкрива личната история на автора и неговия път към осъзнаването. Фокусът

обаче е върху отстраняването на вредните навици от полезрението ни и внедряването на полезни такива в ежедневието. Посланието, че с малки стъпки, натрупвани и градиращи ден по ден, човек може да постигне повече, отколкото някога е предполагал, е силно и разтърсващо особено когато се окаже подкрепено с множество научни обяснения и примери. Проманата никога не става от днес за утре, но никога не бива да подценяваме силата на малките си ежедневни крачки към успеха. Да, те имат атомна сила. Пробвайте и ще се убедите сами.

Божидара Павлова, 12в

лист, драматург и писател Евгений Тодоров. Действието се развива в

Забавно

Най-дългата мартеница В СВЕТА

Мартеници, мартеници, мартеници. Заедно с настъпването на март месец и началото на пролетта, идва и копнежът за баба Марта и нейните червено-бели „бижута“. Специално за учениците няма по-хубаво чувство от това да се приберат вкъщи вечерта на 1 март с 30 мартеници, получени от съученици и учители. Но някога замисляли ли сте се коя е най-дългата мартеница? Нека ви отговоря.

На 1 март 2021г. гражданите на Добрич обявяват своята мартеница, дълга 47 километра. Това бие рекорда на Видин от 2015 г. и я прави най-дългата мартеница в света. Изработена е заради конкурс между няколко града кой ще направи по-дълга мартеница. Освен Добрич голямо впечатление прави и Нови Искър със своята 23-километрова мартеница. В Нови Искър мартеницата била изплетена от ученици и пенсионери и била опъната на стадиона, а в Добрич мартеницата изработили основно доброволци на Червения кръст. След като я поставили на площада пред паметника на Хан

Аспарух, комисия измерила дължината на нишката и я умножила по броя на намотките. Така се получил и впечатляващият резултат. Добричката мартеница се оказва малко по-дълга от разстоянието от Плевен до Ловеч.

Дали тази година ще има нов рекорд за най-дълга мартеница?

Оказва се, че учениците от всички първи класове в нашето училище направиха една впечатляваща мартеница. Малките вазовци изплетоха своята 111-метрова мартеница, която със си-

гурност е най-дългата мартеница до момента в нашето училище. Всички те за пръв път научиха как да усучат бели и червени конци в часовете по Технологии и предприемачество, а с помощта на техните класни ръководители се роди и идеята да направят една обща мартеница, която да е „ВАЗОВСКИЯТ ГИНЕС“ за 2024

година. Нека бъдем здрави, бели и червени, румени, засмени, в очакване на самата Баба Марта, която ще посети всяка от паралелките на I клас на 1 март. Нека Баба Марта им донесе много здраве и късмет!

Деян Тончев, 9в

Хороскопи — март

Овен

Звездите предвиждат лек смут през месец март. От една страна, животът продължава премерено, а от друга винаги се намират причини за тревога. Част от тревогите ще са причинени от проблеми със здравето, както и в финансите. На пръв поглед проблемите с половинката изглеждат нерешими, но не и за Овните. През март той е решен да направи половинката си щастлива. На работа Овентът е просто незаменим, ще имате много причини да се докажете.

Телец

Месец Март носи само нерви и неприятности на телеца. Със спада на самочувствието ви, ставате уязвими на критика. Дори най-малките грешки предизвикват гняв у Телеца. Личният живот на самия Телец ще блести с ярки цветове, очакват се интересни запознанства. За да подобрите шансовете си, звездите съветват да излизате на оживени места.

Близнаци

Хороскопът на зодия Близнаци за март 2024 година обещава късмет в любовта. Пролетта събужда заспали чувства, фокусът е върху личния живот. Самотните хора ще се потопят във връзки, а семейните двойки ще успеят да разрешат различията. Прекалената емоционалност може да доведе до стрес. Близнаците ще успеят не само в сферата на кариерата, но и в решаването на скучните ежедневни проблеми.

Рак

Раците през март ще бъдат оптимистично настроени, както винаги, главно заради успехите в кариерата. Показаната инициатива ще се отплати в близкото бъдеще. Сега е важно да се съсредоточите върху работата, не можете да хабите енергията си за нищо. Мир, спокойствие и разбирателство ще въздари в семействата на раците. Ще бъде възможно да изгладите всички съществуващи различия, отношенията ще достигнат качествено ново ниво.

Лъв

Лъвовете ще са пълни с ентузиазъм и енергия през март. Това дължат на пролетната топлина, която ще събуди силите у тях, и която ще даде тласък на развитието им. Песимистичният поглед и честата смяна на настроения ще донесат леки тревоги и неприятности на лъвовете, но с медитация или полезно хоби ще си върнете вътрешната

хармония. Лъвовете през март ще повярват в любовта от пръв поглед.

Дева

Пролетта ще донесе объркване в живота на Девата, което прави невъзможно правенето на прогнози и планове. Не се страхувайте от емоционалния хаос, защото чрез изразяването му, ще успеете да намерите любовта. Умната Дева знае как да се възползва от всичко, което има. За да спечелите всички на ваша страна, ще се наложи да превърнете недостатъците си в добродетели. За да направите това, трябва да работите върху себе си.

Везни

В хороскопа на Везни за март 2024 г. витае пролетна романтика. Ще бъде трудно да се съсредоточите върху работата, всички мисли са само за любовта. Не е изключена неочаквана среща с човек от миналото. През месеца емоционалното състояние ще варира от ентусиазирано до крайно потиснато. Най-доброто решение на проблема е едно вълнуващо пътуване. По природа Везните са истински ценители на красотата. Посещението на културни събития ще помогне за задоволяване на естетическия глад.

Скорпион

През месец март вдъхновението е завладяло Скорпиона. Проблемите с работата и парите са твърде незначителни, за да окажат влияние върху живота. Време е да промените имиджа си и да актуализирате гардероба си. Благодарение на интуицията Скорпионът ще може да избегне сериозни грешки. Флиртът ще бъде началото на сериозна връзка, но важно е да сте отворени.

Стрелец

Стрелецът е прокълнат да приключенства. Първият пролетен месец ще бъде време на открития, ще има много интересни и нови неща за научаване. През март може да възникнат противоречиви желания в Стрелците, принуждавайки ги да се съмняват в себе си. Състоянието на несигурност е изтощително и значително намалява ефективността. Увлеченият Стрелец ще се поддаде на магията на любовта, потапяйки глава в басейна на страстта. Това е страхотен шанс да изведете връзката си на следващото ниво.

Козирог

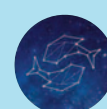
Хороскопът съветва Козирозите да погледнат по нов начин на семейния живот. Първият месец на пролетта

предвещава проблемите, които трябва да бъдат решени незабавно. Животът по стария начин вече няма да работи, трябва да пореботите върху отношенията. Тъй като Козирозите ще бъдат изпълнени с чувството на еуфория, ще са готови за всяко предизвикателство. Време е да успеете в бизнеса, създайте печеливше ново начало. Всичко това е възможно с внимателна подготовка и усърдна работа.

Водолей

Време е да се справите с всички проблеми, за да продължите свободно. Пролетта вдъхва надежда за най-доброто, карайки ви да забравите за тъгата и умората. Водолеите не могат да ограничат въображението си и благодарение на стабилното си финансово състояние те ще могат да сбъднат стари мечти. Важно е да не забравяте да радвате любимите хора. Трудните моменти ще излязат наяве, когато животът тече най-бавно.

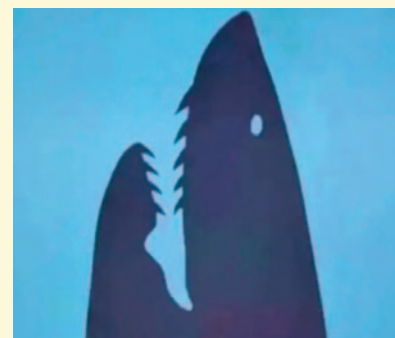

Риби

В хороскопа на Риби за март се усеща умора. Променливото време може да причини лошо настроение и смут в ежедневието. За разлика от негативното, трябва да мислите за нещо добро, например за бъдещи постижения. Подкрепата от семейството ще помогне на Рибите да избегнат сериозни трудности. Настроението в последните дни на март ще бъде най-добро, пролетната суматоха най-накрая ще прогони меланхолията и унинието. Развлеченията и посещенията няма да оставят време за тъжни мисли. Нерешителните Риби ще спрат да бягат от реалността и това ще се отрази положително на качеството на живот.

Мирослав Борисов, 9г

Какво Виждаш?

Ако първо сте видели крака, то тогава Вие сте пълни с енергия. Умеете да изпълвате стайте, в които влезете, с позитивизъм, но също сте и доста инагливи и трудно се отказвате. Често се намирате в разговор с хора, които не харесвате, но вие умеете тънко изкуство да потискате емоциите си и да слагате маската на добрия и спокоен човек.

Ала ако първо сте забелязали главата на акулата, то тогава вие сте изключително внимателен и безкористен. Често хората приемат доброта и целенасочеността ви за слабост. Нерядко бивате малко егоцентричен и не умеете да се вслушвате в другите, както и обикновено се разочаровате заради завишените ви очаквания към другите. Не сте отворени към новости и разнообразия в монотонното ежедневие.

Мирослав Борисов, 9г

Редакционен екип

Божидара Павлова, Ана - Мария Христова, Йоан Градинаров, Яна Янева, Кристина Москова, Мирослав Борисов, Марина Костова, Михаела Минкова, Николай Петков, Стефания Петрова, Станислава Нейкова, Ева Иванова, Цветина Данчева, Ивелина Борисова, Кристиана Коларска, Пламена Петрова, Ирина Караиванова
Предпечат – Йончо Йончев

Редактори – Кристина Младенова, Ивелина Танева
гр. Плевен ул. "Иван Вазов" № 46, тел.: 064/822 280
el_vestnik@abv.bg; suivanvazov.com

Броят е редакционно приключен на 21.02.2024г.

Издава: ЛАБЕЛ ООД - гр.Плевен
Предпечат: label.bg
Печат: label.bg

Хартия: www.ema-bg.com
Тираж: 1000